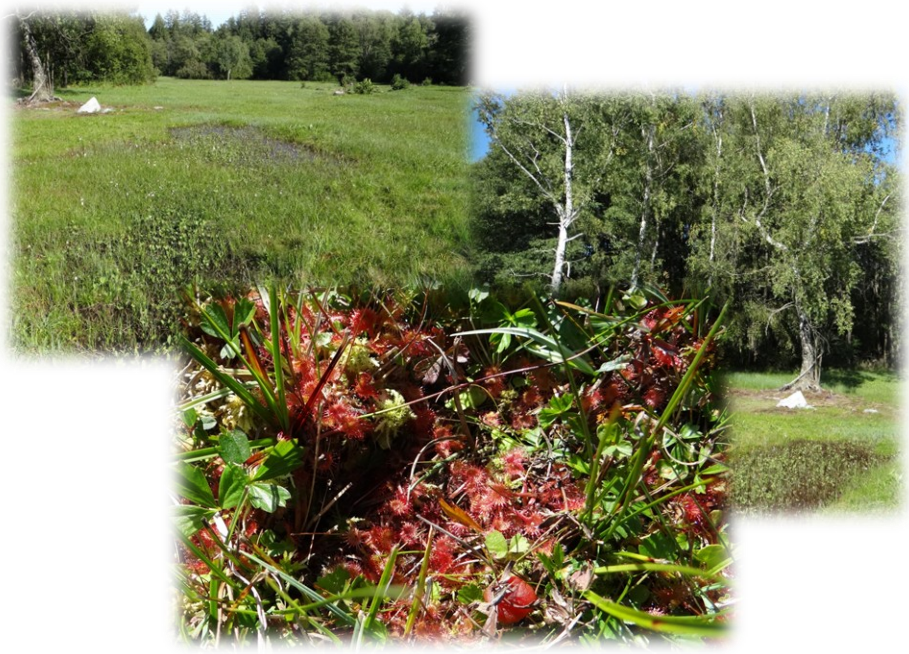
Plán péče
o
Přírodní rezervaci
Skalské rašeliniště

na období
2026-2029

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území 1
1.1 Základní identifikační údaje 1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR 1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí 2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma 3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany 3
1.6 Kategorie IUCN 3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ 4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu 4
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav 4
1.8 Cíl ochrany 5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany 6
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů 6
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů 6
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů 7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti 8
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti 9
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy 11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch 11
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích 11
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích 12
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky 12
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup 12
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize 14
3. Plán zásahů a opatření 14
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ 14
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání 14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území 18
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností 18
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu 18
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území 18
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností 19
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území 19
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území 19
4. Závěrečné údaje 20
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) 20
4.2 Použité podklady a zdroje informací 20
4.3 Seznam používaných zkratek 22
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval 22

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	393
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Skalské rašeliniště
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	Výnos ze dne 3. 9. 1970 Ministerstva kultury České socialistické republiky č. j. 11.079/70 – II/2
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury České socialistické republiky
číslo předpisu:	11.079/70 – II/2
datum platnosti předpisu:	3. 9. 1970
datum účinnosti předpisu:	15. 10. 1970

Pozn.: Vyhláškou Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, bylo území převedeno z kategorie státní přírodní rezervace do kategorie přírodní rezervace.

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Moravskoslezský
okres:	Bruntál
obec s rozšířenou působností:	Rýmařov
obec s pověřeným obecním úřadem:	Horní Město
obec:	Horní Město
katastrální území:	Skály u Rýmařova

Příloha:
M1 – Orientační mapa s vyznačením území a jeho ochranného pásma

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: *748170, Skály u Rýmařova*

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)*
509	-	Trvalý travní porost	Zemědělský půdní fond, menší chráněné území	98580	98580
510	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	565	565
537	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	12100	12100
538	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	24511	24511
541	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	27010	27010
544	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	57564	57564
573	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	15519	15519
576	-	Ostatní plocha	Ostatní komunikace	6170	6170
577	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	24219	24219
578	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	78089	78089
580/2	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	920	920
585/1	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	4803	4803
585/2	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	3422	3422
586	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	22816	22816
594	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	11070	11070
597/2	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	7902	7902
598/2	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	33244	33244
599	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	198	198
602/2	-	Lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa, menší chráněné území	23177	23177
678/1	-	Ostatní plocha	Ostatní komunikace	1598	97
679	-	Ostatní plocha	Ostatní komunikace	2690	240
683/1	-	Ostatní plocha	Ostatní komunikace	5631	370
688	-	Vodní plocha	Koryto vodního toku přirozené nebo upravené	2856	630
Celkem ha					**45,3216**

*Výměry dělených parcel jsou určeny planimetrováním. V Katastru nemovitostí je u těchto pozemků uvedeno „menší chráněné území“. Parcely však nejsou pro tyto účely rozděleny. Z tohoto hlediska je nutno provést záznam podrobného měření změn, na základě tohoto dokumentu Katastrální úřad stanoví hranici ZCHÚ v Katastru nemovitostí bez rozdělení parcely.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ve znění pozdějších předpisů), pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	34,7129	- - - -		
vodní plochy	0,0630- - - -	- - - -	zamokřená plocha	- - - -
			rybník nebo nádrž	- - - -
			vodní tok	0,0630
trvalé travní porosty	9,8580	- - - -		
orná půda	- - - -	- - - -		
ostatní zemědělské pozemky	- - - -	- - - -		
ostatní plochy	0,6877	- - - -	neplodná půda	- - - -
			ostatní způsoby využití	0,6877- - - -
zastavěné plochy a nádvoří	- - - -	- - - -		
plocha celkem	**45,3216**	- - - -		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: .....
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): .....
překryv s jiným typem ochrany:
mezinárodní statut ochrany: .....

Natura 2000
ptačí oblast: .....
evropsky významná lokalita: ..... CZ0815031 Skalské rašeliniště

1.6 Kategorie IUCN

IV. – území pro péči o stanoviště / druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana rašeliniště přechodného typu s prvky vrchovištními, horskými a slatinnými.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
R2.2 – Nevápnitá mechová rašeliniště	3	Pravidelně kosené podmáčené louky převážně ve spodní části PR s výskytem ohrožených a zvláště chráněných druhů.	a
R2.3 – Přechodová rašeliniště	5	Pravidelně kosené podmáčené louky převážně v horní části PR s výskytem ohrožených a zvláště chráněných druhů.	a
L2.2 – Údolní jasonovo-olšové luhy (91E0 – Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior*.	23,51	Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*). Smíšené, druhově bohaté více-etážové porosty s převládající olší lepkavou (*Alnus glutinosa*) a s příměsí javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*), vrby jívy (*Salix caprea*), smrku ztepilého (*Picea abies*) a střemchy obecné pravé (*Prunus padus* subsp. *padus*). Další dřeviny: topol osika (*Populus tremula*), javor mléč (*Acer platanoides*), atd.	„c“

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
srpnatka fermežová *Drepanocladus vernicosus*	VU*	Podle Pláška (2018) byl druh zaznamenán na jediném místě ve východní části dolního bezlesí. GPS (WGS-84): 49°55'5.32"S a 17°12'41.38"V, nadmořská výška 694,5 m. Jde o velmi podmáčené místo, kde se srpnatka fermežová (*Drepanocladus vernicosus*) vyskytuje společně s populací bažiníku kostrbatého (*Paludella squarrosa).* Odhad velikosti populace je však mnohem nižší než v minulých letech (60 lodyžek celkem. na rozloze cca 2 m^2). V letech 2008, 2010 a 2012 druh zaznamenán ještě v dolní části horního bezlesí.	„b“
bažiník kostrbatý *Paludella squarrosa*	EN*	Druh vyskytující na jediném místě ve východní části dolního bezlesí společně se srpnatkou fermežovou (*Drepanocladus vernicosus*) (Plášek 2018) Početnost 60 lodyžek v roce 2018, (2005 – 15 lodyžek, 2009 – 822 lodyžek na 35 dm^2)	„c“

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
R2.2 – Nevápnitá mechová rašeliniště	Zachování přirozeného ekosystému nevápnitých mechových rašelinišť minimálně v současné rozloze a kvalitě.	• rozloha ekosystému alespoň na současné ploše • výskyt všech v současnosti potvrzených vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů typických pro mechová rašeliniště absence nepůvodních, invazních a expanzních druhů
R2.3 – Přechodová rašeliniště	Zachování přirozeného ekosystému přechodových rašelinišť minimálně v současné rozloze a kvalitě.	• rozloha ekosystému alespoň na současné ploše • výskyt všech v současnosti potvrzených vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů • absence nepůvodních, invazních a expanzních druhů
L2.2 – Údolní jasanovo-olšové luhy (91E0 – Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior*.	Zachování biotopu údolního jasanovo-olšového luhu	• výškově a věkově diferencované porosty • absence nepůvodních, invazních a expanzních druhů

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
srpnatka fermežová *Drepanocladus vernicosus*	Zachování životaschopné populace.	udržení stávající populace na ploše cca 2 m^2 disperze druhu na více ploch v rámci PR
bažiník kostrbatý *Paludella squarrosa*		zvětšení plochy výskytu zvýšení počtu lodyžek na vyšší stovky

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Poloha: Přírodní rezervace Skalské rašeliniště (dále jen PR Skalské rašeliniště) se nachází asi 0,7 km severně až 1,4 severozápadně od Horního Města. Území se nachází uprostřed pastvin pro hovězí skot. Ve své podstatě představuje pestrou krajinnou mozaiku zastoupenou loukami, lesními remízky, drobnými podmáčenými ploškami, skalními a suťovitými výchozy často odkrytými, jezírky, drobnými vodními toky a lesními smíšenými porosty.

Geomorfologie: Nadmořská výška území se pohybuje v rozmezí 664 až 748 m s převážně jihovýchodní orientací na svahu Dobřečovské hory (cca 809 m n. m.). Území má velmi mírně svažitý charakter.

Biogeografie: Území patří, dle regionálních členění reliéfů (Demek a kol. 1987), do provincie Česká vysočina, podprovincie Krkonošsko-jesenická soustava, oblasti Jesenická podsoustava, celku Nízký Jeseník (IVC8), podcelku Bruntálská vrchovina a do přechodové zóny mezi okrsky Rešovská vrchovina a Břidličenská pahorkatina. Dle členění na přírodní lesní oblasti podle vyhlášky č. 298/2018 Sb., se jedná o Přírodní lesní oblast 29 – Nízký Jeseník.

Geologie: Geologické podloží tvoří převážně metamorfované horniny prvohorního stáří (různé druhy fylitů, porfyroid, v menší míře metadolerit), přičemž větší část území je pokryta hlinitokamenitými čtvrtohorními sedimenty (Opletal & Koverdynský 1996). Rovněž lze uvést, že podložím jsou chloriticko-seritické, méně i chloritizované biotitické ruly Vrbenských vrstev.

Pedologie: Půdy jsou zde organozemě, gleje a na sušších místech typická hnědozem (Weiss-mannová et al. 2004), dnes hnědozem modální. Převažujícím půdním typem je glej histický, v okrajových částech rezervace (zejména na mezofilních loukách podél SV a SZ hranic) jsou zastoupeny oglejené kambizemě. Organozemě se vyskytují jen lokálně.

Hydrologie: Území je dobře zásobené srážkovou i podzemní vodou z četných pramenišť. Odtokové poměry jsou během roku vyrovnané, což je velmi důležité z hlediska výskytu vzácných mechorostů. Maximální zjištěná mocnost rašelinného humolitu dosahuje až 180 cm (Weissmannová et al. 2004), v průměru se ale pohybuje mezi 40 – 80 cm (Piňos 1966).

V samotném území se nachází pramenná oblast Bahnitého potoka a jeho přítoků

Klimatologie: Dle Quitta (1971) se jedná o chladnou oblast CH7, klima je mírně teplé a pouze průměrně vlhké. Průměrná roční teplota pro stanici Rýmařov dosahuje 5,8°C a průměrný srážkový úhrn 842 mm

Vegetace: Z hlediska biogeografického členění (Culek 1996) náleží ZCHÚ do Jesenického bioregionu, dle členění regionálně-fytogeografického (Skalický 1988) do okresu 75 – Jesenické podhůří.

V potenciální vegetaci širšího okolí převládají společenstva svazu *Luzulo-Fagion* (Neuhäuselová 2001), přímo na území ZCHÚ pak dominují společenstva vázaná na hydromorfní půdy.

Dle geobiocenologického klasifikačního systému (Buček, Lacina 1999) lze převažující geobiocenózy zařadit do skupiny typů geobiocénů (STG) STG 5A4(6) – *Piceeta abietina sphagnosa inferiora* (rašeliníkové jedlové smrčiny nižšího stupně), 5-6(A)BBC5b – *Picei-alneta* (smrkové olšiny), 5AB-B4 – *Abieti-piceeta equiseti inferiora* (přesličkové jedlové smrčiny nižšího stupně), 5AB-B(BC)3(4) – *Fagi-abieta* (bukové jedliny), 5A3 – *Fageta piceoso-abietina* (smrkojedlové bučiny) a 5AB3 – *Abieti-fageta* (jedlové bučiny) (Kvita, Žárník 2008).

Z lesnicko-typologického hlediska se území nachází v Přírodní lesní oblasti 29 – Nízký Jeseník (Holuša st. a kol., 2001) ve 5. vegetačním stupni jedlo-bukovém. V území se nachází azonální společenstva 5G – podmáčená jedlina. Poslední revize lesnické typologie proběhla v roce 2018.

Území je možné rozdělit na bezlesou (luční část) a lesnatou část. Luční bezlesou část tvoří mozaika různorodých sukcesních stadií a společenstev svazů *Caricion fuscae*, *Sphagno warnstorfiani-Tomenthypnion* a *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*.

Lesní část je charakteristická výskytem heterogenních různověkých porostů (tyčoviny až mladší kmenoviny s převahou olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) a břízy (*Betula* spp.), následně kmenoviny s převahou smrku ztepilého (*Picea abies*), který ale postupně z porostů vypadává v důsledku přirozených, ale pro jeho růst nepříznivých povětrnostních podmínek. Tyto části představují porosty dřevin a převážně vrbových křovin pokrývající majoritní část ZCHÚ. Nejstarší jsou zřejmě smrčiny ve věku okolo 130 let soustředěné hlavně v jižní polovině lokality. Porosty na zbylé ploše tvoří několik segmentů olšin a cca 50 let starých náletů pestré dřevinné skladby (bříza bradavičnatá *Betula verrucosa*, topol osika *Populus tremula*, olše lepkavá *Alnus glutinosa*, jeřáb ptačí *Sorbus avium*, javor klen *Acer pseudoplatanus*, smrk ztepilý *Picea abies*, v keřovém patře je nejvíce zastoupena vrba ušatá *Salix aurita* a krušina olšová *Frangula alnus*). V jižní části se rovněž vyskytuje bývalá paseka s dnes přibližně patnáctiletým náletovým porostem smíšených porostů. Za nejhodnotnější lze označit podmáčené plochy v okolí vodních toků a pramenišť s porosty olšin nebo keřovitých vrb.

Zoologická charakteristika: Území ze zoogeografického hlediska spadá do hercynské podprovincie Nízkojesenického bioregionu. Dle sítě faunistického mapování (Pruner, Míka 1996) se území nachází ve faunistickém čtverci 6069. Podrobnosti viz inventarizační průzkum dle Stanovského (2008).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
srpnatka fermežová *Drepanocladus vernicosus*	-----	VU	Dle Pláška (2018) v průběhu průzkumu byl druh zaznamenán na jediném místě ve východní části dolního bezlesí. GPS (WGS-84): 49°55'5.23"S a 17°12'41.27"V, nadmořská výška 694 m. Jde o velmi podmáčené místo, kde se vyskytuje bohatá populace tohoto druhu. Odhad velikosti populace (součet všech metapopulací na stanovišti) činí cca 2 m^2.
bažiník kostrbatý *Paludella squarrosa*	ohrožený	C4a	Dle Pláška (2018) v roce 2018 byl zaznamenán na jediném místě ve východní části dolního bezlesí. GPS (WGS-84): 49°55'5.32"S a 17°12'41.38"V, nadmořská výška 694,5 m. Jde o velmi podmáčené místo, kde se bažiník kostrbatý vyskytuje společně s populací *Hamatocaulis vernicosus*. Odhad velikosti populace je však mnohem nižší než v minulých letech. Součet všech zaznamenaných lodyžek na stanovišti činí cca 60.
ostřice blešní *Carex pulicaris*	ohrožený	C2t	Přibližně 30 rostlin na rašeliništi ve východní části spodní louky.

ostřice plstnatoplodá *Carex lasiocarpa*	Silně ohrožený	C3	V roce 1974 ji zaznamenal Duda (NDOP ex www.pladias.org), poté vlivem zastínění náletovými dřevinami zdánlivě vymizela. Její populace se opět objevila po odstranění náletu (Bureš 2013). Dnes tvoří vitální porost na rašeliništi ve střední části rašelinné louky (Koutecký, Koutecká 2018).
prstnatec májový *Dactylorhiza majalis*	Ohrožený	C3	Vyskytuje se na lesních okrajích a na loukách v desítkách až tisících kusech.
tolije bahenní Parnassia palustirs	Ohrožený	C2t	Nalezeny 2 fertilní exempláře na přechodovém rašeliništi v JV části spodní louky. V 80. letech 20. stol. hojná.
rosnatka okrouhlolistá *Drosera rotundifolia*	Silně ohrožený	C3	Hojně v počtu tisíci kusů na přechodovém rašeliništi a ve střední části louky (podmáčený biotop).
vachta trojlistá *Menyanthes trifoliata*	Ohrožený	C3	Na mechových slatiništích místy až dominuje (až desetitisíce kusů). Dále roztroušeně v okolí na louce a na lesních prameništích s větší vrstvou humolitu v severní polovině louky.
jednokvítek velekvětý *Moneses uniflora*	Silně ohrožený	C1b	Populace cca 40 rostlin poblíž konce SV výběžku rašelinné louky, na rozhraní luční enklávy a zápoje vzrostlých smrků. Na konci srpna 2018 (Koutecký, Koutecká 2018) však (zřejmě vlivem nedostatku vláhy) byly tři čtvrtiny na jaře nalezených rostlin suché. V roce 2019 nelezeny jednotlivé kusy.
pětiprstka žežulník *Gymnadenia conopsea*	ohrožený	C2t	Ve střední části nekosené louky v DP4b 11 fertilních rostlin. Polovina populace byla vyryta divokými prasaty. Považována za nezvěstnou.
klikva bahenní *Oxycoccus palustris*	ohrožený	C3	Hojně (v řádu tisíců) na přechodovém rašeliništi v severní části spodní louky a střední části horní louky.
zdobenec zelenavý *Gnorimus nobilis*	Silně ohrožený	EN	Vývoj v trouchnivějícím dřevě různých stromů, imága na květech. Nalezeno několik exemplářů na tužebníku jilmovém (*Filipendula ulmaria*) i v roce 2019.
nosatec *Bagous frit*		EN	Výskyt na vachtě trojlisté. Jediná lokalita druhu na Moravě.
čolek obecný Lissotriton vulgaris	Silně ohrožený	VU	Zarostlá tůň, prokázáno rozmnožování.
skokan hnědý *Rana temporaria*		VU	Nová tůň.
jeřáb popelavý *Grus grus*	Kriticky ohrožený		Pravidelný výskyt, lokalita představuje ideální hnízdní biotop (Zobač, email).

*** dle červených seznamů ČR:**

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Za významný abiotický disturbanční činitel ohrožující stav zejména lesních ekosystémů na lokalitě lze považovat nárazový vítr. V roce 2010 a poškodil značnou část porostů v porostní skupině 728E10 a 728E5/2. Dnes je tento polom zpracován a lze říci, že umožnil nebo spíše urychlil odstranění některých nepůvodních nárostů (porostů) dřevin, zvláště i z luční části území.

Klimatická změna, která přináší odlišné rozložení srážek v průběhu roku může ohrozit rašeliniště vysycháním. Za suchých letních období může být ohrožujícím abiotickým faktorem snížení obsahu vody v jednotlivých prameništích (udáváno je až 11 pramenů).

b) biotické disturbanční činitele

Jako významné biotické činitele lze považovat přirozené zarůstání lučních společenstev náletovými dřevinami, které jsou ale v rámci péče o toto chráněné území systematicky potlačovány. Dalšími disturbančními činiteli je rozvoj expanzivních druhů cévnatých rostlin, které utlačují ty vzácnější (sozologicky významné), zvláště v případě srpnatky fermežové (*Drepanocladus vernicosus*) jde o nežádoucí expanzi rákosu obecného (*Phragmites australis*). Rovněž nežádoucí je vyšší pokryvnost keřového patra. Za kritickou hranici výskytu je možné považovat už 5-ti% pokryvnost.

Hlízy vstavačovitých rostlin vyrývají divoká prasata, což bylo zaznamenáno na rašelinných loukách uvnitř rezervace i na trojštětových loukách při jejím okraji.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

První snahy o ochranu lokality už na konci 30. let 20. století a nebyly zastaveny ani okolnostmi začátku II. světové války. Na podzim roku 1941 byly konzervátorem ochrany přírody, ředitelem školy ve Skalách a školním radou Fransem Pokojem získány souhlasy vlastníků pozemků s ochrannými podmínkami. Složitá jednání tehdy vyústila 21. 6. 1942 ve vyhlášení Landschaftschutzgebiet Hangensteiner Hochmoor. V té době bylo vyhlášeno chráněné území přibližně 3krát větší než dnes. Po skončení II. světové války upadla lokalita dočasně v zapomnění a nebyla hospodářsky využívána. Série devastačních zásahů po roce 1959 vyprovokovala ředitele a konzervátora ochrany přírody Vojtěcha Piňose ke zvýšenému úsilí vedoucímu k opětovnému vyhlášení ochrany jádrové části lokality. K vyhlášení státní přírodní rezervace Skalské rašeliniště došlo 3. 9. 1970. Vzhledem k tehdy panujícímu přístupu v ochraně přírody byla lokalita ponechána bez zásahu.

, a to se velmi negativně odrazilo na její degradaci a rychlém zarůstání náletovými dřevinami.

V roce 1986 byl učiněn jednorázový a plošně nedostatečný pokus o záchranu lokality. Správa CHKO Jeseníky ve spolupráci s ČSOP zde provedla jednorázové kácení náletových dřevin. Zásah však zůstal osamocen a po krátkém čase vzala snaha za své.

Nová etapa tentokrát již dlouhodobých zásahů vedoucích k zachování mimořádných biologických hodnot území je spjata s aktivitami Leo Bureše. V roce 1990 zpracoval pro lokalitu návrh managementu. Na lokalitě byla zahájena systematická realizace biotechnických zásahů vedoucích ke zvýšení podílu bezlesí, potlačování expanzivních druhů a stabilizaci populací ohrožených druhů.

b) lesní hospodářství

Dle leteckých fotografií pořízených v roce 1953 (zdroj: https://geoportal.gov.cz/) bylo území porosteno vegetací lesní, ale i luční. Lesní porosty jsou v té době ještě nesouvislé, značně proředěné, nezapojené.

V 18. století se lesní porosty nacházely na sever od linie Bahnitého potoka. Na jih od tohoto potoka se rozkládaly podmáčené louky s rozptýlenou vegetací. Dle map stabilního katastru (Císařské povinné otisky stabilního katastru 1:2880) z let 1824-1836 je již rozsah lesních porostů podstatně menší. Na území rezervace zbyly 4 rozptýlené menší lesní pozemky (3 s porostem listnatého lesa, 1 s porostem jehličnatého lesa) S odlivem německého obyvatelstva po 2. sv. válce došlo k upuštění od lučního hospodaření a pastvy, a území postupně zarostlo nesouvislým dřevinným porostem, jak je patrné z ortofotomapy z roku 1953 (zdroj: https://geoportal.gov.cz).

Lesy jsou tvořeny lesními a křovinatými částmi, které lze charakterizovat jako heterogenní různověké porosty dřevin a převážně vrbových křovin pokrývající majoritní část ZCHÚ. Nejstarší jsou zřejmě smrčiny ve věku okolo 130 let soustředěné hlavně v jižní polovině lokality. Porosty na zbylé ploše tvoří několik segmentů olšin a cca 50 let starých náletů pestré dřevinné skladby (bříza bradavičnatá, topol osika, olše lepkavá, jeřáb ptačí, javor klen, smrk ztepilý, v keřovém patře je nejvíce zastoupena vrba ušatá a krušina olšová). V jižní části se rovněž vyskytuje bývalá paseka s dnes přibližně patnáctiletým náletovým porostem. Za nejhodnotnější lze označit podmáčené plochy v okolí vodních toků a pramenišť s porosty olšin nebo keřovitých vrb. Určitý problém představují starší smrčiny v J části ZCHÚ, které se v současnosti plošně rozpadají.

V roce 2010 postihl centrální část území větrný polom, rozsah byl takový, že většina smrkových porostů mu podlehla.

c) zemědělské hospodaření

Z interpretace mapových podkladů z poloviny 18. století vyplývá, že v části dnešního ZCHÚ byly vlhké louky a pastviny s rozptýlenou zelení, tedy charakter porostu odpovídající dnešním podmáčeným a rašelinným loukám. Na mapě stabilního katastru z r. 1836 je ZCHÚ z podstatné části vymapováno jako mokré louky (ty byly na rozdíl od „bažin" hospodářsky užívány), ve východní části s rozptýlenou zelení. Pouze malé fragmenty byly vedeny jako lesní půda. Po obvodu podmáčených ploch byly parcely vedeny jako orná půda. V průběhu 2. světové války část vlastníků požadovala odvodnění pozemků v lokalitě. Těmto snahám však bylo zabráněno prvním vyhlášením ZCHÚ ve 40. letech. Z podkladů z 60. let 20. století je patrné, že docházelo k značné hospodářské devastaci prostoru ZCHÚ. Byly zde káceny staré porosty bříz, olší, osik a jeřábů; byl zde přeháněn dobytek přes nejcennější porosty; absence kosení zapříčinila zarůstání hodnotných ploch náletovými dřevinami. Rovněž byly rozorány louky v sušších okrajových částech a okolí ZCHÚ a využívány pro pěstování obilnin, lnu a brambor s využitím letecké aplikace průmyslových hnojiv Byla tak značně rozvrácena stabilizovaná mozaika lesní i mimolesní dřevinné vegetace a podmáčených luk.

V průběhu druhé poloviny 20. století probíhala v sušších okrajových partiích pastva skotu. Rašelinné louky nejsou zemědělsky obhospodařovány. Trvalý travní porost při severní hranici je evidován v LPIS a pravidelně kosen; od obhospodařování TTP při jižní hranici bylo upuštěno. Kolem ZCHÚ se rozprostírá rozsáhlý pastevní areál.

d) myslivost

Území je součástí honitby HS Horní Město, CZ8122110016, s celkovou výměrou 2 610 ha. Právo myslivosti vykonává MS Pod Špičákem CZ8120110016. Vliv zvěře není nijak patrný. V území je jedno přikrmovací zařízení – seník s krmelcem pod spodní rašelinnou loukou (porost 728E5/2). Protože hovězí dobytek se pase až za hranicí lesa a podmáčená louka je těmito porosty chráněna, nabízí to zvěři klid.

e) rekreace a sport

Územím rezervace ani v její bezprostřední blízkosti nevede žádná turistická cesta. ZCHÚ je navíc obklopeno pastevním areálem, což ztěžuje přístup do území. Rekreací a sportem není předmět ochrany ohrožen.

f) těžba nerostných surovin

Lokalita byla v minulosti poškozena těžbou rašeliny, aktuálně žádná těžba nerostných surovin neprobíhá. V Katastru nemovitostí je sice v rámci ochrany pozemku uveden „vnitřní lázeňské území, ložiska slatin a rašeliny, ochranné pásmo I. stupně. Aktuálně v území není vymezeno žádné ložiskové území.

Z historických údajů je známo, že v roce 1959 byl postupně na šesti místech v ZCHÚ státním statkem Rýmařov učiněn pokus o těžbu rašeliny k zemědělskému využití. Buldozerovým skrývkám rašeliny nepředcházel průzkum. Po zjištění slabé mocnosti rašeliny byla skrývka realizována na dalších místech. Vzhledem k nízké výtěžnosti a technickým problémům byla těžba rašeliny zastavena a skrytý materiál byl ponechán na hromadách. Těžbou vznikly zvodnělé mělké deprese, které se postupně zazemňují. Jedna z depresí je například v SZ části dolní louky, ostatní pozůstatky po těžbě jsou dnes skryty v lesních porostech. Podle podkladů z 60. let bylo těžbou zasaženo přes 50 % lokality.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Lesní hospodářský plán pro Lesní hospodářský celek 1312 – Janovice s platností od 01. 01. 2021 do 31. 12. 2030.
- Lesní hospodářská osnova s platností od 01. 01. 2021 do 31. 12. 2030 pro LHO ZO Rýmařov, LHC 708801 pro porosty 728Ea5b a 728Eb5.
- Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Skalské rašeliniště CZ0815031
- Územní plán obce Horní Město v okr. Bruntál, včetně změn

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	29 – Nízký Jeseník
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC 1312 Janovice
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	29,93 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2021-31. 12. 2030
Organizace lesního hospodářství	Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Janovice

Přírodní lesní oblast	29 – Nízký Jeseník
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC ZO Rýmařov 708801
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,21 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2021-31. 12. 2030
Organizace lesního hospodářství	

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 29 – Nízký Jeseník				
Soubor lesních typů (SoLT)*	**Název SoLT**	**Přirozená dřevinná skladba SoLT**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
5G	Podmáčená jedlina *Abietum quercino-piceosum paludosum mesotrophicum*	Jedle bělokorá 80%, olše lepkavá 15%, a buk lesní 10%, smrk ztepilý 5%, topol osika +, jeřáb ptačí +, javory +, jasan ztepilý +, břízy +	30,14	66
Celkem			**30,14**	**66 %**

Poznámka:

Rozloha porostní půdy z LHP se liší od celkové výměry z kap. 1.4, kde je součet pořízen z údajů z KN.

Přílohy:

- T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3: Lesnicko-typologická mapa
- M4: Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Bahnitý potok
Číslo hydrologického pořadí	10207131
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	0-0,09
Charakter toku	Podhorský prameništní tok
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	Lesy ČR
Správce rybářského revíru	
Rybářský revír	
Zarybňovací plán	

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

- T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3: Mapa navržených zásahů a opatření

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	R2.2 – Nevápnitá mechová rašeliniště	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
rozloha ekosystému alespoň na současné ploše	Z počátku platnosti předchozího plánu péče bylo pokračováno ve výřezech dřevin a zvětšování plochy rašelinných luk, ke konci platnosti plánu péče byl proveden výřez vývratů či stromů nakloněných do luk. Díky pravidelnému kosení 1x ročně po etapách s ohledem na biologii cílových druhů došlo ke stabilizaci plochy obnovených rašelinných luk. Louky mají tendenci se zmenšovat v důsledku klonálního rozšiřování vrbin rostoucích po jejich okraji.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se
výskyt všech v současnosti potvrzených vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů typických pro mechová rašeliniště	Bohaté populace vytvářejí prstnatec májový, vachta trojlistá, hojné jsou rosnatka okrouhlolistá a klikva bahenní, vzácnější druhy ostřice plstantoplodá a ostřice blešní. Vzácné mechorosty srpnatka fermežová a bažiník se na lokalitě vyskytují v životaschopných populacích, nicméně zaznamenaly v průběhu minulého decenia populační pokles.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence nepůvodních, invazních a expanzních druhů	V průběhu platnosti přechozího plánu péče došlo k významnému potlačení rákosu natíráním jednotlivých stébel herbicidem. V území se nevyskytují žádné problematické invazní taxony.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	R2.3 – Přechodová rašeliniště
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**

rozloha ekosystému alespoň na současné ploše	Na začátku platnosti plánu péče byly provedeny výřezy olší v severní části horní louky o výměře 0,2 ha ročně s následným potlačováním semenáčků. Ke konci platnosti plánu péče byl proveden výřez vrbin. Díky pravidelnému kosení 1x ročně po etapách s ohledem na biologii cílových druhů došlo ke stabilizaci plochy obnovených rašelinných luk. Louky mají tendenci se zmenšovat v důsledku klonálního rozšiřování vrbin rostoucích po jejich okraji.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se
výskyt všech v současnosti potvrzených vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů typických pro mechová rašeliniště	Bohaté populace vytvářejí prstnatec májový, vachta trojlistá, hojné jsou rosnatka okrouhlolistá a klikva bahenní, vzácnější druhy ostřice plstantoplodá a ostřice blešní. Vzácné mechorosty srpnatka fermežová a bažiník se na lokalitě vyskytují v životaschopných populacích, nicméně zaznamenaly v průběhu minulého decenia populační pokles.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
absence nepůvodních, invazních a expanzních druhů	V území se nevyskytují žádné problematické invazní taxony. Určitou hrozbou může být velké množství semenáčků olše lepkavé na loukách.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L2.2 – Údolní jasonovo-olšové luhy	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
výškově a věkově diferencované porosty	Díky pestré druhové skladbě skladby (bříza bradavičnatá, osika, olše lepkavá, jeřáb ptačí, javor klen, smrk, vrba ušatá, krušina olšová) je zastoupeno keřové i stromové patro.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence nepůvodních, invazních a expanzních druhů	V území se nevyskytují žádné problematické invazní taxony. Sledovat a případně tlumit expanzi rákosu obecného	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	srpnatka fermežová (*Drepanocladus vernicosus*)	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
Udržení stávající populace na ploše cca 2 m^2.	Plocha s výskytem druhu ve východní části spodního rašeliniště je 1x ročně v červenci-srpnu kosena kosou. Plášek udává, že recentně nalezené populace druhu na jiných lokalitách v ČR dosahují až 30 m^2. Skalská populace v součtu čítá 2 m^2 (2018). Štechová (NDOP) téhož roku uvádí, že v trvalé ploše (v té době postižené suchem) došlo k silnému ústupu druhu – dříve zvodnělá rozvolněná plocha, kde druh tvořil jednu z dominant mech. patra, zarostla rašeliníky a ostřicemi a pomalu odrůstá od spodní vody. Z plochy byl odstraněn hojný rákos a dřeviny, je prováděn cílený management pro podporu druhu a z těchto důvodů byl cílový stav vyhodnocen odlišně od SDO.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	zhoršující se
disperze druhu na více ploch v rámci PR	Druh byl prokázán kromě recentní plochy ve východní části spodního bezlesí ještě v dolní části horního bezlesí v roce 2008, 2010 a 2012. Poslední bryologický průzkum z roku 2018 druhou lokalitu neudává. Druhá plocha je kosena stejně jako všechny louky křovinořezem a není zvodnělá jako plocha recentního výskytu.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	bažiník kostrbatý (*Paludella squarrosa)*	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
zvětšení plochy výskytu	Druh se vyskytuje společně s populací *Hamatocaulis vernicosus* a v místě výskytu je prováděn shodný management. Druh vykazuje velkou populační dynamiku. V roce 2005 bylo zjištěno pouze 15 lodyžek, v roce 2009 byla populace odhadnuta na 35 dm^2/cca 822 lodyžek. V roce 2018 zaznamenáno 60 ks lodyžek.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	zhoršující se
zvýšení počtu lodyžek na nižší stovky	V roce 2005 bylo zjištěno pouze 15 lodyžek, v roce 2009 byla populace odhadnuta na 35 dm^2/cca 822 lodyžek. V průběhu průzkumu v r. 2018 činí cca 60 ks – pravděpodobně vlivem sucha, Štechová uvádí, že po nasycení vodou dojde k obnovení počtu z roku 2009	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	zhoršující se

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Nepředpokládá se.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

V PR Skalské rašeliniště je dominantním porostním typem smíšený smrkovo-listnatý až smíšený listnatý porost (s celou řadou listnatých dřevin, kdy dominantními druhy jsou např. olše lepkavá, při okrajích bříza bradavičnatá, ve středně starých porostech topol osika, javor klen, individuálně je přimíšen jasan ztepilý – podél vodního toku, celá skupina druhů vrb, vzácně se objevuje jedle bělokorá nebo buk lesní).

Vzhledem k současnému stavu a charakteru porostů s prioritou ochrany spíše lučních společenstev rašelinišť přechodného typu s prvky vrchovištními, horskými a slatinnými, je nutné péči směřovat směrem k upřednostňování těchto biotopů lučního charakteru nad biotopy lesními. U lesních biotopů je management vhodné směřovat směrem ke zvýšení stupňů přirozenosti a podporovat druhově, prostorově, věkově rozrůzněné porosty.

Tedy, jedná se o zachování aktivního lesnického managementu s cílem podpory přirozené druhové skladby. Vhodné je zvyšovat podíl jedle bělokoré.

Významnými prvky z hlediska lesnického managementu by mělo být:

a. omezování výskytu stanovištně nepůvodních dřevin (snížit zastoupení smrku ztepilého);
b. na kontaktu s rašelinnou a slatinnou vegetací postupná přeměna lesní vegetace (zejména křovištních vrbin) na vegetaci nelesní – luční;
c. aktivním managementem vytvořit podmínky pro rozšiřování rašelinné a slatinné vegetace;
d. neměnit hydrologický režim lokality;
e. obnovu lesních porostu realizovat výhradně přirozeně, atd.

Návrh základní péče o lesní porosty vychází ze současného zastoupení dřevin (aktuální druhová skladba) na podkladě trvalých ekologických podmínek (využití Lesnicko-typologického klasifikačního systému). Na území PR Skalské rašeliniště se vyskytuje po celé ploše soubor lesních typů 5G – podmáčená jedlina.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	32a – kategorie lesů zvláštního určení, 1. zóny CHKO, přírodní rezervace, přírodní památky	5G – podmáčená jedlina	Ochrana rašeliniště přechodného typu s prvky vrchovištními, horskými a slatinnými.

Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin	
SLT	**Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)**
5G	jedle bělokorá 80%, olše lepkavá 15%, a buk lesní 10%, smrk ztepilý 5%, topol osika +, jeřáb ptačí +, javory +, jasan ztepilý +, břízy +

Porostní typ A
smíšený smrkovo-listnatý až smíšený listnatý porost (s celou řadou listnatých dřevin)

Základní rozhodnutí	
Hospodářský způsob (forma)	
podrostní	
Obmýtí*	**Obnovní doba***
90 let u porostů BR, TP, OL 120 až 140 u porostů s BK, JV, KL, JD	30 až 40

Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty
Druhově, prostorově (zejména horizontálně) a věkově rozrůzněné porosty s výskytem jedle bělokoré a celou řadou dalších dřevin dle charakteristik přírodního biotopu. Na kontaktu s rašelinnou a slatinnou vegetací (pracovní plochy 4 a 5) postupná přeměna (někdy už jen údržba) vegetace na nelesní vegetaci. Cílem je vytvořit podmínky pro spontánní rozšiřování či existenci rašelinné a slatinné vegetace.

Způsob obnovy a obnovní postup
Obnova téměř výhradně přirozeným způsobem. Dále pokračovat v dosadbě jedle bělokoré nebo buku lesního. V případě pomalé přirozené obnovy, nebo jejím nedostatečném procesu, je vhodné zajistit výjimku z legislativy dané pro zalesnění a zajištění lesního porostu (srovnej s opatřením obecné povahy – dle novely les. zákona).

Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu
Dodržení vyhlášky č. 298/2018 Sb., jako MZD jsou chápány dřeviny přirozené druhové skladby uvedené v cílové druhové skladbě, dohromady v množství cca 40-50%.

Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	**druh dřeviny**	**komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově**
5G	jedle bělokorá 30%, buk lesní 20%, javory +	Stanoviště chápáno jako jeden celek, použití dřevin umělé obnovy do sušších míst, vhodné použít poloodrostky

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů
Uvolňování náletů a nárostů, rozvolňování porostů. Výhradní podpora jedle bělokoré, podpora přirozené obnovy.

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb
Přibližování dříví v rámci úmyslných těžeb provádět pouze při zámrzu. Dříví z nahodilých těžeb přibližovat směrem od střední louky do okrajů porostů k hranici území, vyhýbat se vytvářené erozních rýh. Přibližovací trasu vést kolmo na směr odtoku vody z území s ohledem na propustnost podloží a podmáčenost plochy. Při přibližování využívat zpevňování povrchu větvemi těžených stromů. Větve následně posbírat a odvést z lokality, kde bude spáleno mimo ZCHÚ. Dříví v žádném případě nepřibližovat skrze „rašelinné“ biotopy.

Poznámka
Nahodilou těžbu konzultovat s Odborem životního prostředí a zemědělství (část ochrana přírody a krajiny) Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

Přílohy:

- T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (zvláště chráněné území)

- M3: Lesnicko-typologická mapa v měřítku 1:10 000
- M4: Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů (se zákresem porostů ponechaných samovolnému vývoji) v měřítku 1: 10 000
- M5: Mapa navržených zásahů a opatření v měřítku 1:10 000

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Dílčí plocha 4: Rašelinné louky je třeba nadále každoročně kosit, nejlépe v termínu od poloviny července do konce srpna, a to tak, aby byly každý rok pokoseny minimálně 2/3 celkové plochy. Kosení je v daném roce možné rozfázovat na 2 části, s minimálním odstupem alespoň jednoho měsíce. Biomasu je možné uložit na stávající komposty, v ideálním případě by měla být odvezena mimo rezervaci. Zbylá část plochy luk pak může být kosena v následujícím roce. Nekosené plochy je třeba v průběhu let střídat. Plochu s výskytem vzácných mechorostů kosit každoročně. Dále je nutné usměrňovat rozrůstání porostních okrajů a expanzi náletových dřevin do plochy kosených luk a v případě potřeby náletové dřeviny odstraňovat. Rovněž kontrolovat výskyt rákosu obecného na spodní louce. Porostní okraje tvořené vrbou popelavou raději seřezávat hlouběji (3-5 m) cca 1x za decennium.

Ekosystém	R2.2 – Nevápnitá mechová rašeliniště (7140 – Transition mires and quaking bogs)
Typ managementu	Ruční kosení/ likvidace expanzivních rostlin
Vhodný interval	1x za rok
Minimální interval	1 x za rok
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ručně vedená sekačka, křovinořez, kosa/motyka/gumové rukavice a vědro (nátěr herbicidem),
Kalendář pro management	Červenec - srpen
Upřesňující podmínky	V místech výskytu vzácných mechorostů ručně kosit kosou (jedná se jen o několik m^2) a biomasu okamžitě odstranit. Biomasu ze zbývajících luk vyhrabat do 14 dnů, za účelem rychlejšího rozkladu je vhodné ji uložit na komposty ihned po posečení. Expanzní rostliny (rákos, orobinec) likvidovat nátěrem stébel herbicidem. Semenáčky olší v loukách likvidovat přednostně mechanicky vykopnutím a odstraněním ze ZCHÚ, případně bodově chemickým postřikem měsíc před kosením nebo na podzim.

Ekosystém	R2.3 – Přechodová rašeliniště (7140 – Transition mires and quaking bogs)
Typ managementu	Ruční kosení, výřez dřevin či jejich vystřihávání
Vhodný interval	1x ročně
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ručně vedená sekačka nebo křovinořez plus teleskopické kleště, motorová pila
Kalendář pro management	srpen
Upřesňující podmínky	Ručně kosit kosou či křovinořezem. Biomasu z plochy šetrně odstranit hráběmi do 1 týdne, nejlépe na přilehlé pastviny (po domluvě s místními zemědělci). Není vhodné biomasu deponovat v přilehlých lesích. Nemulčovat, nehnojit, nepálit biomasu. Plochu kontrolovat a v případě výskytu dřevin je ihned vystřihávat či vyřezávat, obdobně jejich biomasu odstraňovat. Není vhodné chemicky potírat pařezy, zásah bude prováděn pravidelně 1 x ročně.

Dílčí plocha 5: Podél jihozápadní hranice území s východní expozicí se jedná o nekosené louky místy s nastupujícím náletem dřevin. Po upuštění od pastvy dobytka je vhodné louky pravidelně kosit, alespoň 1x ročně na většině ploch na konci června s výjimkou malého segmentu ve střední části s výskytem pětiprstky a vemeníku a zbytku smilkového trávníku v SZ části – ty kosit v červenci až počátku srpna. Ke kosení lze využít i těžší techniku. V prvním roce před zahájením prací bude třeba provést výřez náletových dřevin. Kolem segmentu s výskytem

vstavačovitých bude vhodné z důvodu jejich ochrany před černou zvěří zřídit demontovatelné oplocení. Jihovýchodní cíp, který se jeví nejvíce ruderalizovaný, lze zahrnout do navazujícího pastevního areálu.

Mezofilní louky podél severní hranice PR kosit ve stávajícím režimu, spodní část z důvodu výskytu prstnatce májového je vhodnější kosit až v průběhu července. Louka je evidována v LPIS. Je žádoucí redukovat náletový porost mladých stromů (cca 20-30 let) a keřů na trvalých travních porostech.

Pastva (přepásání) je přípustná v intenzitě max. 0,9 VDJ/ha s vyloučením pastvy v botanicky cenných segmentech.

Ekosystém	T1.1 – Mezofilní ovsíkové louky
Typ managementu	Sečení křovinořezem malotraktorem se sekačkou, příp. přepasení/výřez dřevin,
Vhodný interval	Kosení 2x ročně, výřez dřevin 1 x za decennium
Minimální interval	Kosení 1x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Křovinořez, malotraktor se sekačkou, motorová pila
Kalendář pro management	Červenec až srpen, pastva od května do září, výřez dřevin vhodný v zimě
Upřesňující podmínky	Sečení křovinořezem, malotraktorem se sekačkou provádět výhradně po odkvětu orchidejovitých tj. až po 20. 6. Místo sečení otavy je možná extenzivní pastva skotu nebo ovcí s důsledným dokosením nedopasků. Výřez dřevin 1 x za decennium, jejich biomasu odstranit (např. seštěpkovat a odvést, či zpracovat na palivo)

Ekosystém	T1.3 – Poháňkové pastviny (*Cynosurus pastures*)
Typ managementu	Rotační pastva/seč/výřez dřevin
Vhodný interval	1 x ročně, výřez dřevin 1 x na začátku péče, pastva v letním období
Minimální interval	1x za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	hovězí dobytek/traktor se sekačkou, křovinořez/motorová pila, křovinořez
Kalendář pro management	květen-říjen/konec června, červenec až srpen/říjen-březen,
Upřesňující podmínky	Rotační pastva skotu v intervalech 2-3 týdnů s vynecháním pastvy po dobu 2-3 týdnů pro obrůstání porostů. Důsledné kosení nedopasků, druhy šířící se semeny odklidit. Seč lze provést traktorem na konci června s výjimkou botanicky cenných segmentů, které je možné pokosit až v červenci – srpnu. Náletové dřeviny na začátku péče pokácet, jejich biomasu odstranit (např. seštěpkovat a odvést, či zpracovat na palivo,

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

mechy srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*), bažiník kostrbatý (*Paludella squarrosa*)

Pro zachování a zlepšení současného stavu populace druhu je nutný pravidelný management. V místech s jejich výskytem je potřeba provádět každoroční kosení, plochu kosit na co nejnižší strniště a pokosenou biomasu pečlivě vyhrabat a včas odklidit. Termín kosení důležitý. Pro další rozvoj populace je pak třeba zajistit dostatek vlhkých otevřených ploch bez přítomnosti silných kompetitorů (rašeliníky, zapojené porosty trav a ostřic) v nejbližším okolí. Pro podporu druhu je možné na vybraných plochách jednou za čas provést např. mozaikovité odstranění rašeliníků kovovými hráběmi, ruční vytrhání trsů trav a ostřic z bezprostřední blízkosti druhu, případně lokální stržení drnu (v místech s dominancí expanzních rašeliníků či s hustě zapojeným porostem cévnatých rostlin), vytváření malých stružek a bazénků. Po konzultaci s bryologem se pokusit o repatriaci druhů na místa předchozího výskytu v rámci PR.

vstavačovité (*Orchidaceae*)

Z důvodu vyrývání hlíz černou zvěří je vhodné chránit vybrané segmenty s výskytem cenných druhů nebo velkých populací formou demontovatelného oplocení, zemních sítí apod.

rákos obecný (*Phragmites communis*)

Kromě kosení je v případě potřeby pro potlačení porostů možné lokálně použít i chemické ošetření (vhodný herbicid – natíráním stébel).

e) péče o populace a biotopy živočichů

brouci (*Coleoptera*)

V lesní části uplatňovat princip bezzásahovosti, na světlinách a v okrajích šetřit keřové patro, zvláště *Lonicera nigra, Sambucus racemosta, Frangula alnus.* V bezlesé části udržovat minimálně současný rozsah bezlesých ploch. Na okrajích PR hraničících s pastvinami udržovat mezernatý zápoj umožňující výskyt kvetoucích bylin, především *Filipendula ulmaria*.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností je uveden v příloze v tabulce T1.

Příloha:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

- M3: Mapa dílčích ploch a objektů

e) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

- T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3: Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Pozemky v ochranném pásmu tvoří pravidelně sečené nebo pasené trvalé travní porosty. Současný způsob hospodaření na pozemcích v ochranném pásmu se jeví jako vhodný a neohrožuje předmět ochrany rezervace.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Provést obnovu a údržbu značení hranic, poslední pruhové značení bylo provedeno v roce 2020. Na hranicích rezervace je instalováno 8 hranečníků, které je potřeba udržovat (nátěr, zkrácení uhnilé části a připevnění na stávající U profil, případně instalace nového označníku).

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

ZCHÚ je vhodné přehlásit jak z důvodu nepřesného vymezení, tak i s ohledem na bližší ochranné podmínky, které neodpovídají současným potřebám. Předmět ochrany evropsky významné lokality není výslovně zahrnut mezi předměty ochrany.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Není nutno regulovat sportovní a rekreační využívání ZCHÚ. Území není z tohoto pohledu využíváno.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Údržba (případně aktualizace a výměna) informační tabule umístěné na označníku na jižním a severním cípu rezervace je dostačující.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V minulosti došlo k vypracování celé několika významných inventarizačních průzkumů, z nich botanický zaměřený na vyšší rostliny a bryologický patři mezi nejvýznamnější a tyto je třeba prioritně zpracovat. Dále existuje předpoklad výskytu řady druhů vážek a i těch, které jsou chráněné z evropského hlediska, tedy průzkum odonatologický.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Ruční kosení rašelinných luk	4,5 ha	každoročně	666.000,- Kč
Mechanizované kosení mezofilních luk	1,5 ha	každoročně	150.000,- Kč
Odstraňování náletu dřevin	0,02 ha	každoročně	48.000,- Kč
Likvidace invazních a expanzivních druhů rostlin	0,001 ha	každoročně	16.000,- Kč
Obnova pruhového značení a údržba hranečníků	7500 m	1x	30.000,- Kč
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			**910.000,-Kč**

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR (2013) Zásady pro používání kategorií chráněných území (překlad), Praha 2013, ISBN: 978-80-87457-72-6

BUČEK A., LACINA J. (1999) Geobiocenologie II. Brno, Mendelova zemědělská a lesnická Univerzita: 240 s.

BOUKAL D. S., BOUKAL, M. ET AL. (2007) Katalog vodních brouků České republiky. Klapalekiana, 43 (Suppl.), 289 pp.

BUREŠ L. ET AL. (1995): Přírodní rezervace Skalské rašeliniště: zhodnocení současného stavu a plán péče. – Ms., Depon in: Ekoservis Jeseníky, Podlesí & Krajský úřad Moravskoslezského kraje, OŽPZ, Ostrava.

BUREŠ L. (2013): Chráněné a ohrožené rostliny Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. – Rubico, Olomouc, 314 p.

BUREŠ L. ET AL. (IN LITT.): Přírodní rezervace Skalské rašeliniště: zhodnocení současného stavu a plán péče. – AOPK ČR, středisko Ostrava, 1995.

CULEK M. (1996) Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha, 347 pp.

CULEK M. [ED.] (2005) Biogeografické členění České republiky, II. díl, AOPK ČR, Praha, 590 pp.

CULEK M., GRULICH V,; LAŠTŮVKA, Z. ET AL.(2013) *Biogeografické regiony České republiky*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 447 s.

DANČÁK M. & ŽÁRNÍK M. (2008): Inventarizační průzkumy: PR Skalské rašeliniště – Inventarizační průzkum floristický. Ms. – Depon in: Občanské sdružení Hájenka, Kopřivnice & Krajský úřad Moravskoslezského kraje, OŽPZ, Ostrava.

DEMEK, J. ET AL. (1987) Hory a nížiny, zeměpisný lexikon. Academia, Praha, 584 s.

DUDA J. (2001): Mechorosty maloplošných chráněných území na severní Moravě a ve Slezsku – 1. – Čas. Slez. Muz. Opava (A), 50: 25-30.

DUDA J. & ŠULA B. (1966): Příspěvek k poznání květeny Skalského rašeliniště nedaleko Rýmařova. – Čas. Slez. Muz. Opava (A), 15: 155-162.

FARKAČ, J., KRÁL, D., ŠKORPÍK, M. (2005) Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Bezobratlí, AOPK ČR, Praha. 758 pp.

GRULICH V. (2012): Červený seznam cévnatých rostlin České republiky. Ed. 3. (Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition). – Preslia, 84: 631–645.

HÁJKOVÁ P. (2009): *Hamatocaulis vernicosus*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XIV. – Bryonora, Praha, 44: 37.

HRADÍLEK Z, ZMRHALOVÁ M. & PLÁŠEK V. (2010): Mechorosty Skalského rašeliniště u Horního Města. – Čas. Slez. Muz. Opava (A), 59: 177-184, 2010.

HOLUŠA ST., J., HOLUŠA, O., PEŘINA, J., POLEPIL, M., SOUŠEK, Z. (2001) Přírodní podmínky oblasti. in: Oblastní plán rozvoje lesů. Přírodní lesní oblast 29 – Nízký Jeseník (platnost 2001-2020). Brandýs nad Labem. [Depon in: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka Frýdek – Místek]

CHYTRÝ M. ET AL. (eds.) (2010) Katalog biotopů České republiky. Habitat catalogue of the Czech Republic. Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR: 445 s.

IUCN (2018) Červený seznam IUCN 2018.1. 5. července 2018. Dostupné online. [cit. 2019-08-11]

KUČERA J., VÁŇA J. & HRADÍLEK Z. (2012): *Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis*. – Preslia 84: 813–850.

KOUTECKÝ T., KOUTECKÁ, V. (2018): Přírodní rezervace Skalské rašeliniště. Botanický inventarizační průzkum. [depon. in Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Ostrava]. 22 stran + přílohy.

KVITA D. & ŽÁRNÍK M. (2008): Plán péče o přírodní rezervaci Skalské rašeliniště na období 2010 – 2020. – Ms. Depon. in: Občanské sdružení Hájenka, Kopřivnice & Krajský úřad Moravskoslezského kraje, OŽPZ, Ostrava, 27 pp. + suppl.

MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. A KOL. (1999) Péče o chráněná území. II. Lesní společenstva. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. Praha. 713 s.

NEUHÄUSLOVÁ, Z. (ed.) (2001): *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky*. Praha: Academia, 341 s. ISBN 80-200-0687-7.

OPLETAL, M., KOVERDYNSKÝ, B. (1996) Geologická mapa ČR 1: 50 000, list 14 – 42 Rýmařov. ČGU. Praha.

OPPELTOVÁ, M. (2006) Charakteristika odonatocenóz vybraných jesenických rašelinišť ve vztahu k bioindikaci. Scripta facultatis rerum naturalium Universitatis Ostraviensis. Environmental changes and Biological assessment III. No. 163/2006. 7 pp.

PLÍVA, K. (1991) Přírodní podmínky v lesním plánování. Díl 1. – In: Funkčně integrované lesní hospodářství. ÚHÚL Brandýs nad Labem. 263 p.

PIŇOS V. (1966): Skalské rašeliniště. – Zprávy Vlastivědného Ústavu v Olomouci, 126: 8-12.

PIŇOS V. (1975): Skalské rašeliniště – IP botanický. – Ms. Depon. in: AOPK ČR, Praha & Krajský úřad Moravskoslezského kraje, OŽPZ, Ostrava, 39 pp. + suppl.

PRUNER, L., MÍKA, P. (1996) Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. Klapalekiana, 32 (Suppl.): 1-175.

QUIT, E. (1971) Klimatické oblasti Československa, Geografický ústav ČSVA, Brno.

AOPK ČR (2018) Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Skalské rašeliniště CZ0815031. 13 str. Depon in Ms. Depon. in: AOPK ČR, Praha & Krajský úřad Moravskoslezského kraje, OŽPZ, Ostrava

STANOVSKÝ J. (2008) Inventarizační průzkum PR Skalské rašeliniště, Brouci (Coleoptera). [depon. in Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Ostrava]. 8 stran.

SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky 1: 103–121, Academia, Praha.

ŠTECHOVÁ T. (2005): *Paludella squarrosa*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy VI. – Bryonora, Praha, 36: 49.

ŠTECHOVÁ T., HOLÁ E., GUTZEROVÁ N., HRADÍLEK Z., KUBEŠOVÁ S., LYSÁK F., NOVOTNÝ I. & PETERKA T. (2010): Současný stav lokalit druhů *Meesia triquetra* a *Paludella squarrosa* (Meesiaceae) v České Republice. – Bryonora, Praha, 45: 1-11.

ŠTECHOVÁ T., HOLÁ E., EKRTOVÁ E., MANUKJANOVÁ A. & KUČERA J. (2014): MONITORING OHROŽENÝCH RAŠELINIŠTNÍCH MECHOROSTŮ A PÉČE O JEJICH LOKALITY. METODIKA AOPK ČR. PRAHA, 68 pp.

VYHLÁŠKA MŽP ČR Č. 395/1992 SB., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

VYHLÁŠKA MZE ČR Č. 84/1996 SB., o lesním hospodářském plánování.

VYHLÁŠKA Č. 45/2018 SB., O PLÁNECH PÉČE.

VYHLÁŠKA Č. 298/2018 SB., O ZPRACOVÁNÍ OBLASTNÍCH PLÁNŮ ROZVOJE LESŮ A VYMEZENÍ HOSPODÁŘSKÝCH SOUBORŮ

WEISSMANNOVÁ, H. A KOL. (2004): Ostravsko. In: Mackovčin, P. & Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR, svazek X., AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 456 pp.

ZÁKON ČESKÉ NÁRODNÍ RADY Č. 114/1992 SB., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKON Č. 289/1995 SB., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

Webové stránky

http://www.drusop.nature.cz (10/2019)
http://www.geology.cz (10/2019)
https://kontaminace.cenia.cz/ (10/2019)
http://www. nahlizenidokn.cuzk.cz (10/2019)
http://www.nature.cz (10/2019)
http://www.uhul.cz (10/2019)

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
EVL – evropsky významná lokalita
LHC – Lesní hospodářský celek
LHP – Lesní hospodářská plán
LHO – lesní hospodářská osnova
OP – Ochranné pásmo
PLO – Přírodní lesní oblast
PP – Přírodní památka
SoLT – Soubor lesních typů
SDO – souhrn doporučených opatření
ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
ZCHÚ – Zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 117
702 18 Ostrava

Na zpracování se podíleli:

Ing. Kateřina Holušová, Ph.D. et Ph.D.
Prof. Ing. Otakar Holuša, Ph.D. et PhD.
Uhřice č. p. 295, Uhřice, 696 34; e-mail: holusova.katerina@seznam.cz

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

Upravila: Mgr. Natálie Hoňková, 2023, 2026

5. Přílohy

Tabulky: **Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2)**
Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich (k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Mapa lesnicko-typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

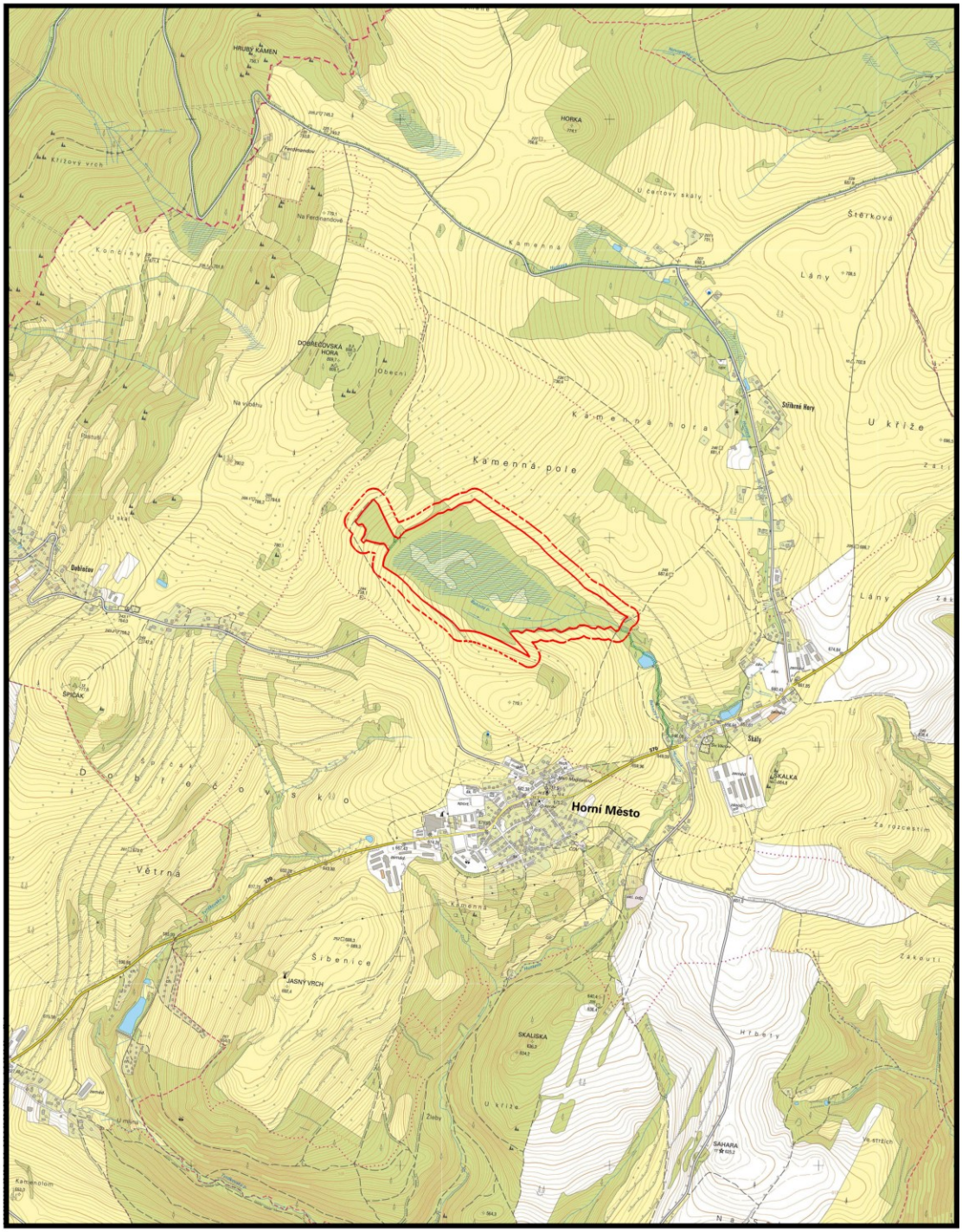
Vrstvy: Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch a stupňů přirozenosti**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Přírodní rezervace Skalské rašeliniště

Orientační mapa

Hranice zvláště chráněného území

Ochranné pásmo

1 : 25 000

0,0 0,2 0,4 0,6 0,8 1,0 km

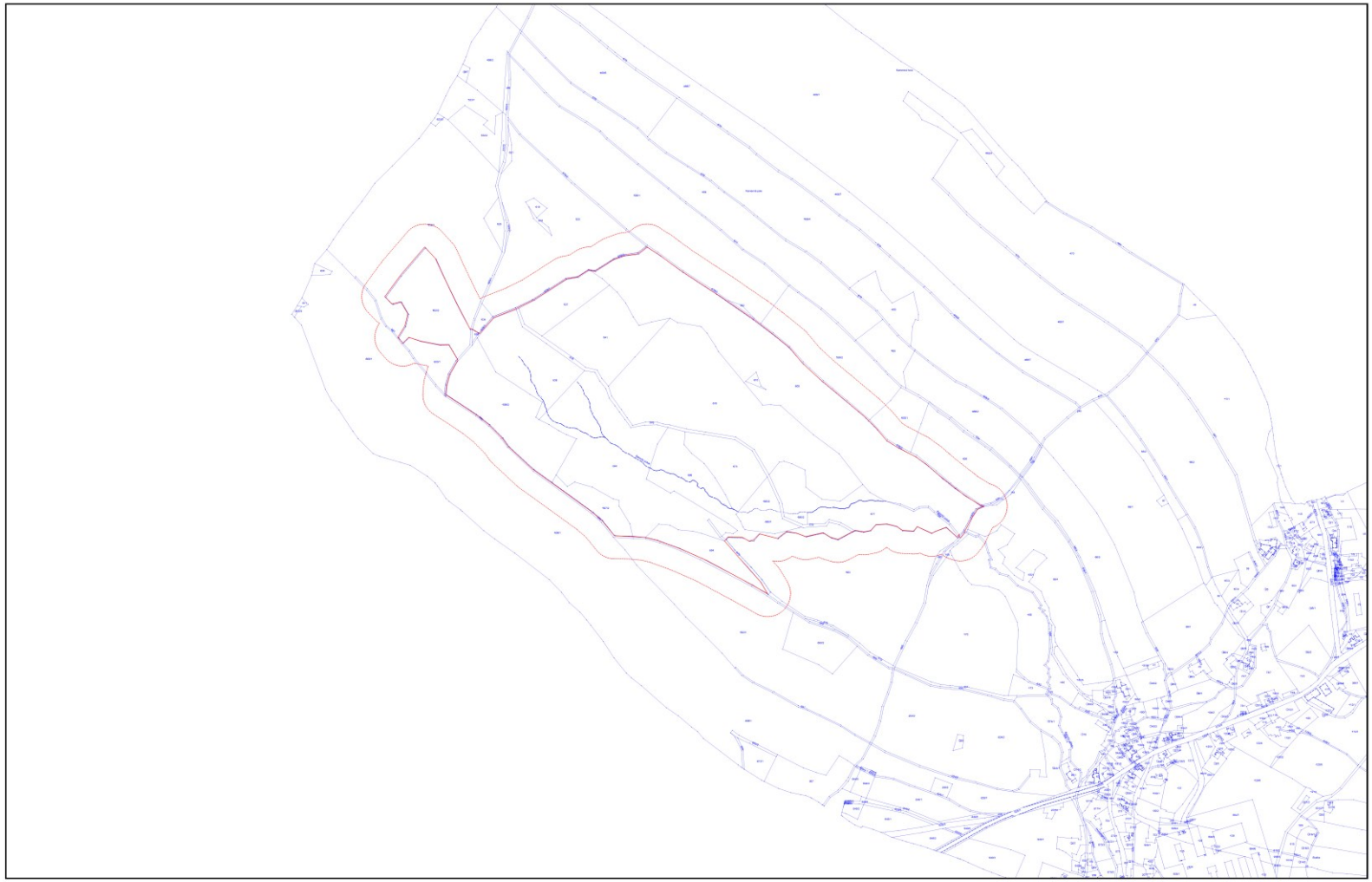
N

W E

S

Přírodní rezervace Skalské rašeliniště

Katastrální mapa

Hranice zvláště chráněného území

Ochranné pásmo

1 : 2 880

0,0 50,0 100,0 150,0 200,0 250,0 m

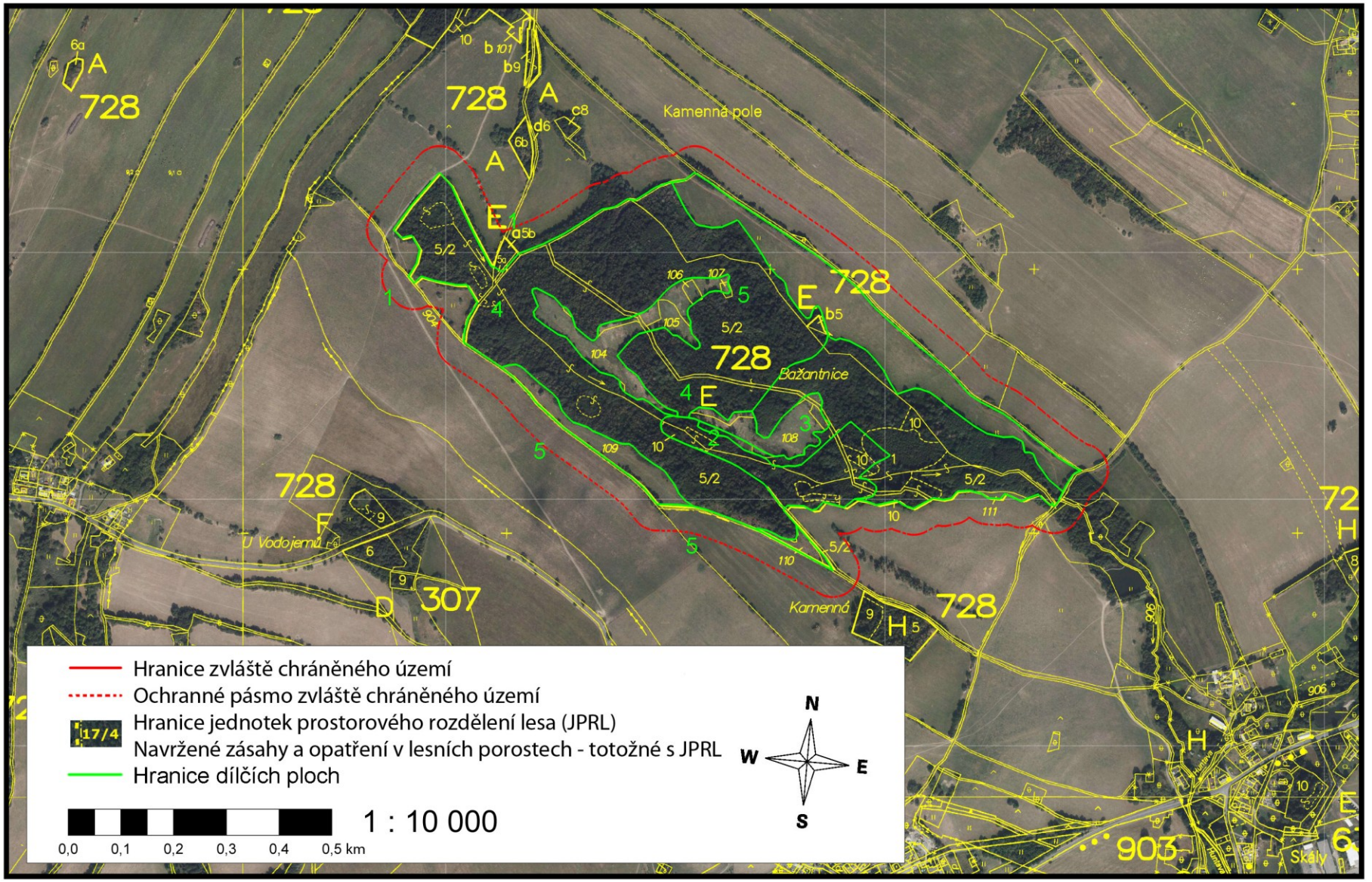
N

W E

S

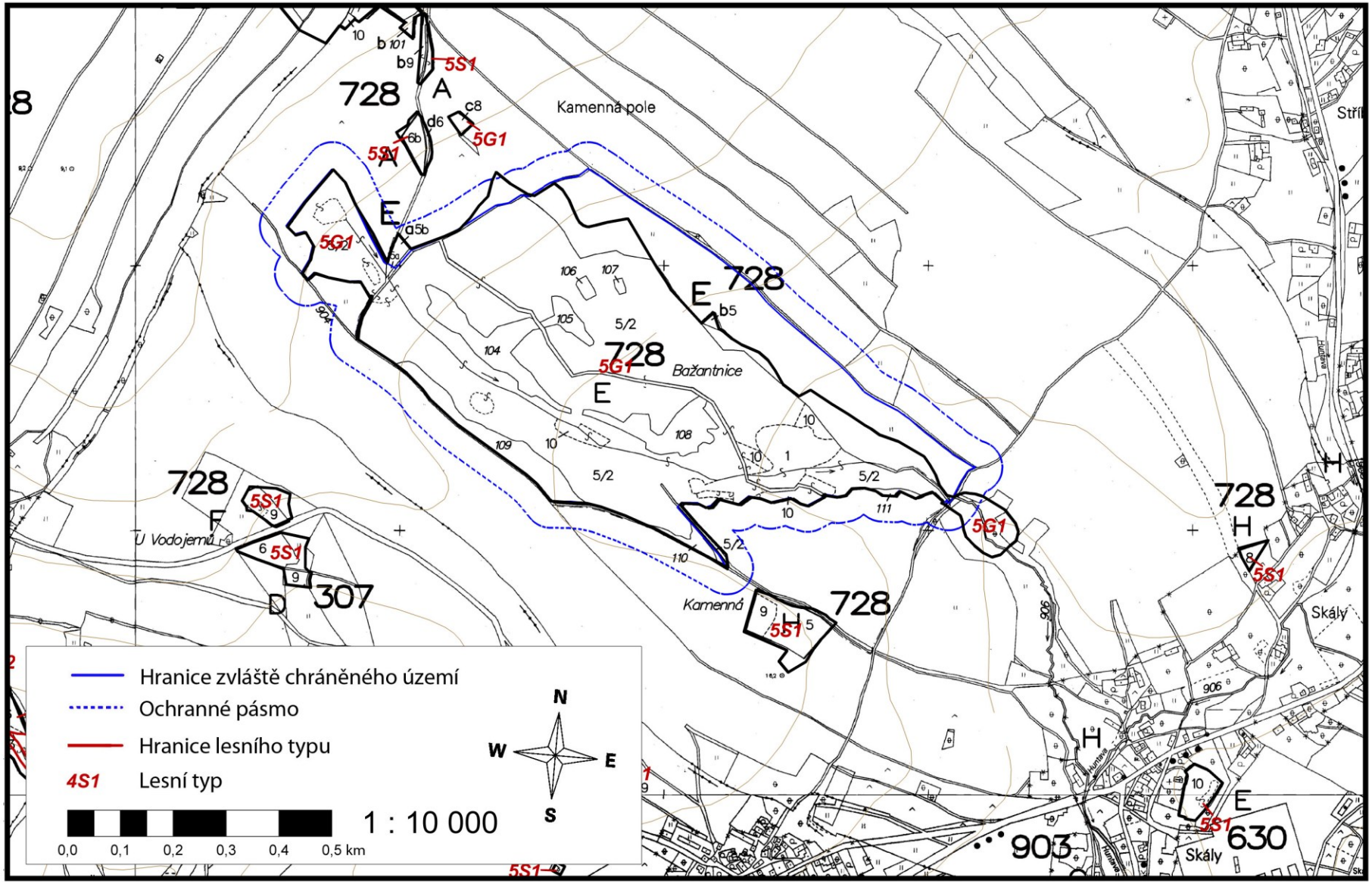
Přírodní rezervace Skalské rašeliniště

Mapa dílčích ploch a objektů

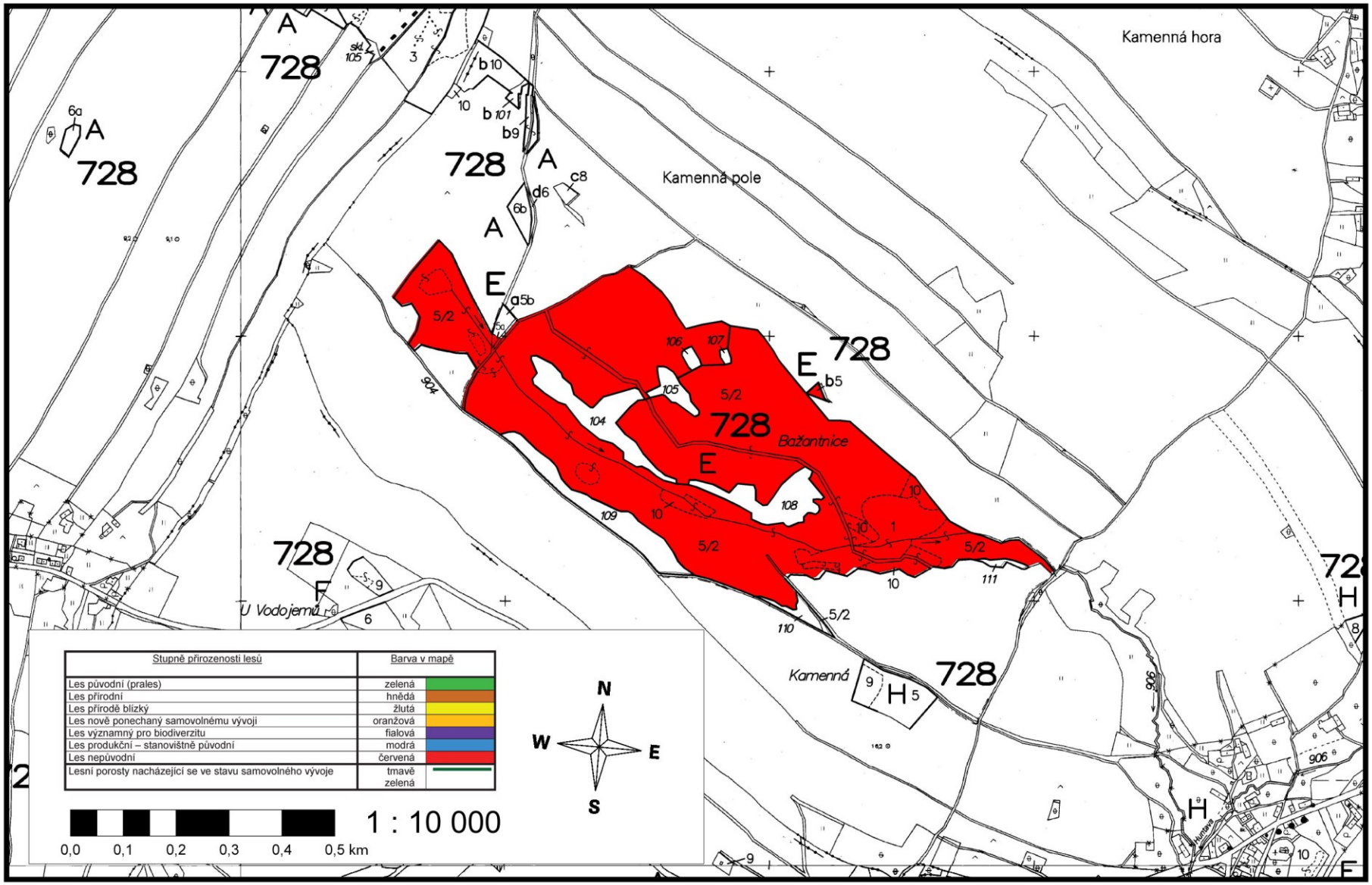
Přírodní rezervace Skalské rašeliniště

Mapa lesnicko-typologická

Přírodní rezervace Skalské rašeliniště

Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Tabulky – Příloha T1 k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich – zvláště chráněné území

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/ porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přiroze-nosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
1	Části porostů 728E5/2; 728E10, porosty 728Ea5b a 728Eb5	Cca 23,5	1	SM BŘ OL TPO VR JŘP KL JD BK	30 20 20 5 5 5 5 5 5	7 – les nepůvodní	Maximální podpora přirozené druhové skladby a přirozené obnovy lesního porostu, těžební práce provádět přednostně v zimním období při zámrzu, těženou biomasu netahat a nepřibližovat skrze luční společenstva, biomasu ani v této části nesoustřeďovat, vhodná podsadba JD a BK, jinak hospodaření dle cílů vlastníka v souladu s ochranou a zachování předmětů ochrany.	3 – zásah doporučený	Interval provedení je chápán komplexně v rámci uvedeného decennia platnosti plánu péče.
2	Části porostů 728E5/2; 728E10	Cca 2,5	1	SM BŘ OL TPO KL JD BK	20 20 35 10 5 5 5	7 – les nepůvodní	Maximální podpora přirozené druhové skladby a přirozené obnovy lesního porostu, těžební práce provádět přednostně v zimním období při zámrzu, těženou biomasu netahat a nepřibližovat skrze luční společenstva, biomasu ani v této části nesoustřeďovat. Další návrhy hospodaření dle cílů vlastníka v souladu s ochranou a zachování předmětů ochrany.	3 – zásah doporučený	Interval provedení je chápán komplexně v rámci uvedeného decennia platnosti plánu péče.
3	Části porostů 728E5/2; 728E10	Cca 4	1	BŘ OL TPO VR KL	30 35 20 10 5	7 – les nepůvodní	Maximální podpora přirozené druhové skladby a přirozené obnovy lesního porostu, těžební práce provádět přednostně v zimním období při zámrzu, těženou biomasu netahat a nepřibližovat skrze luční společenstva, biomasu ani v této části nesoustřeďovat. Další návrhy hospodaření dle cílů vlastníka v souladu s ochranou a zachování předmětů ochrany.	3 – zásah doporučený	Interval provedení je chápán komplexně v rámci uvedeného decennia platnosti plánu péče.

Tabulky – Příloha T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
4	Cca 4,5	Cíl péče: Zachování biotopu R2.2 – Nevápnitá mechová rašeliniště; R2.3 – Přechodová rašeliniště; V1F – Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez druhů charakteristických pro V1A-V1E a péče o sozologicky významné druhy.	Pravidelné ruční kosení a likvidace invaz. e expanz. druhů	1	Červenec až srpen	1 x ročně
			Odstraňování biomasy z plochy		Červenec až srpen	
			Odstraňování dřevin a náletů křovin		Červenec až srpen	
5	Cca 6,5	Cíl péče: Zachování biotopu T1.1 – Mezofilní ovsíkové louky a T1.3 – Poháňkové pastviny a péče o sozologicky významné druhy.	Pravidelné kosení	1		1 x ročně
			Občasná pastva			
			Odstraňování biomasy			

Pozn.:

naléhavost *- stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:*

1. *stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),*
2. *stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),*
3. *stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).*

Fotografie: **Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace**

Obr. 1 Skalní výchozy v lesích v PR Skalské rašeliniště, foto O. Holuša

Obr. 2 Koryto potoka protékající PR Skalské rašeliniště, foto O. Holuša

Obr. 3 Krmelec (myslivecké zařízení) v lesích v části dílčí plochy 1, porost 728E5/2, foto O. Holuša

Obr. 4 Současný charakter travních a keřových porostů na dílčí ploše č. 5 (přechozí 6), foto O. Holuša

Obr. 5 Pohled z dílčí plochy č. 5 na lesní porost 728E5/2 pod vrcholem Kamenná, foto O. Holuša

Obr. 6 Souvislé pásy vrbin na hranici mezi loukou a lesem pod hlavním jezírkem, foto O. Holuša

Obr. 7 Spodní část dílčí plochy č. 4, letní aspekt s výskytem suchopýrů, foto O. Holuša

Obr. 8 Suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*) na dílčí ploše č. 4, tisíce kusů, foto O. Holuša

Obr. 9 Pohled na zamokřenou část dílčí plochy č. 4 v pozadí s jezírkem při přechodu k lesnímu porostu, foto O. Holuša

Obr. 10 Výrazně podmáčené části louky s dominancí vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*) na dílčí ploše č. 4, foto O. Holuša

Obr. 11 Porosty rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*) v PR Skalské rašeliniště, foto O. Holuša

Obr. 12 Zpracované rozpadlé dříví na dílčí ploše č. 4, foto O. Holuša